

MENDELU přivezla do Mongolska hravou lesní pedagogiku

11.8.2025 - Petra Packová | Mendelova univerzita v Brně

Čtyřdenní workshop pro učitele přírodovědných předmětů, vedoucí několika eko klubů a zástupců z řad lesníků, který uspořádala MENDELU ve spolupráci s německou rozvojovou organizací GIZ, se celý odehrával v lese u Batshireetu, města ležícího asi 400 kilometrů severovýchodně od Ulánbátaru. „Ústředním tématem praktického semináře bylo, jak se naučit interaktivně učit. Pro představu jak lze interaktivně uchopit a zpracovat námět, nám posloužil vlk. Šelma je velkým tématem nejen u nás, ale i v Mongolsku. Hravou formou jsme si prošli celou ekologii vlka, tedy jeho životní styl, hierarchii ve smečce, způsob dorozumívání, triky, které vlci používají, aby oklamali ostatní smečky. Účastníci se rozdělili do smeček a museli bojovat o to, kdo z nich bude alfa samec a kdo alfa samice. Místy některé situace připomínaly ragbyový zápas,“ popsala zápal při praktické výuce Petra Packová.

Pro větší autentičnost oblékli účastníci workshopu vlčí kůže, v nichž si například vyzkoušeli, jaké to je, když vlci v zimě takzvaně čarují. *„To je situace, kdy vlk klade stopy do stop vlka, který jde před ním, čímž šetří energii, není potřeba se zbytečně brodit sněhem. Pozorovateli mohl náš pohyb připomínat lesní slalom,“* přiblížila lesní pedagožka jeden z úkolů.

Petra Packová potvrdila, že problém nespočívá v nedostatku informací, ale ve formě jejich předávání. Většinou se jedná o frontální výuku bez názorných příkladů, které vedou k lepšímu pochopení problematiky a zapamatování nových vědomostí. *„Velmi mě i kolegy potěšila zpětná vazba, které se nám dostalo, a to především od lesníků. Ty interaktivní výuka doslova nadchla. Pro mě tento seminář byl velkou výzvou. Jedna věc je vyučovat lesní pedagogiku děti, ale učit vyučovat dospěláky, kteří se tím živí, to už je něco jiného,“* podělila se o další zážitky.

V rámci pobytu proběhl i program lesní pedagogiky zaměřený na děti, konkrétně děti pastýřů z oblasti Red Waterfall, ikonického 24 metrů vysokého vodopádu v údolí řeky Orkho. *„To byl také velmi silný zážitek. Ranger, u kterého jsme byli ubytovaní, svezl v domluvený čas z okolí 30 dětí od čtyř do asi patnácti let a následně jsme se celé odpoledne věnovali formou her tématu vody. Voda v lese, její význam a propojení se stromy v lese, jejich kořeny, jak les zadržuje vodu, jak zabraňuje výparu a tak dále. Experimentálně jsme zjišťovali, jakou sílu voda má, jestliže dokáže zničit celé vesnice,“* přiblížila akci Petra Packová a připojila další postřehy z dětského odpoledne: *„Bylo poznat, že děti pastýřů žijí v těsném sepětí s přírodou, a co mě v Mongolsku opakovaně při lesní pedagogice pro děti překvapí, jak jsou schopné diskutovat. To se mi při akcích se školáky v Česku často nestává.“*

Akce lesní pedagogiky v Mongolsku vyvrcholily účastí na populárním čtyřdenním festivalu Playtime, který pravidelně navštěvuje okolo 70 tisíc lidí. Do pestrého programu pod hlavičkou Mendelovy univerzity se mohli velcí i malí návštěvníci zapojit v dětské zóně. *„Opět jsme komunikovali palčivá témata, jako je pastva, rozmrzájící permafrost, reakce na klimatickou změnu či les jako zdroj potravy. Mongolové jej takto opravdu využívají. Je-li čas ovoce, sbírají v něm ovoce. Všechny tyto procesy, míru, jak k darům přírody přistupovat, jsme si ukázali prostřednictvím jednoduchých her,“* uzavřela téma Packová.

Program odborníků MENDELU a dalších organizací byl zrealizován na přelomu června a července v rámci aktivity CABINETS financované Ministerstvem zahraničních věcí ČR. Součástí byla také

doprovodná jednání s klíčovými partnery a státními institucemi, jako například s GIZ, Mongolian University of Life Sciences, National Forest Agency a předsedou a členy Stálého výboru pro životní prostředí, potravinářství a zemědělství Parlamentu Mongolska.

Kontakt pro více informací: Ing. Petra Packová, Ph.D., správkyňe arboret a lesní pedagožka, Školní lesní podnik Masarykův les Křtiny, +420 778 782 728, petra.packova@slpkrtiny.cz

<https://mendelu.cz/mendelu-privezla-do-mongolska-hravou-lesni-pedagogiku>